

Projekt nowelizacji KSH

W dniu 1 października 2021 r. Sejm zdecydował o dalszych pracach w ramach procesu legislacyjnego nad projektem nowelizacji Kodeksu spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw¹ („Projekt”).

Projekt jest największą od 20 lat reformą KSH i wprowadza do polskiego systemu prawnego m.in. tzw. prawo holdingowe oraz znacząco umacnia pozycję wewnątrzorganizacyjną rad nadzorczych.

Wprowadzane do systemu prawa polskiego za pośrednictwem Projektu instytucje uzyskały kształt pozwalający dyskutować o ich szczegółowych aspektach oraz przygotowywać istniejące holdingi na nadchodzącą rzeczywistość.

U podstaw procedowanej reformy leży m.in.:

- zmiany, do których doszło w krajowej gospodarce na przestrzeni ostatnich 20 lat;
- dążenie do wykorzystania potencjału nowych technologii przy kształtowaniu ładu korporacyjnego;
- niedoskonałość istniejących (a w istocie brak) regulacji holdingowych;
- konieczność uregulowania wątpliwości prawnych dotyczących kluczowych instytucji dla obrotu gospodarczego;
- potrzeba dokonania zmian w funkcjonowaniu rad nadzorczych oraz usprawnienie komunikacji na linii zarząd – rada nadzorcza.

Do kluczowych zmian przewidzianych w Projekcie należy zaliczyć m.in. zwiększenie efektywności rad nadzorczych, tak, by rada nadzorcza:

- stała się realnym partnerem zarządu poprzez zniwelowanie asymetrii informacyjnej pomiędzy tymi organami;
- wzmocniła swoją niezależność wewnątrz spółki oraz zyskała nowe kompetencje w zakresie pozyskiwania informacji;
- mogła – za pomocą odpowiednich mechanizmów – objąć realnym nadzorem podmioty kontrolowane i powiązane wobec spółki poprzez regularne pozyskiwanie istotnych informacji również o tych podmiotach;
- uzyskała uprawnienia kontrolne wobec składników majątku zlokalizowanych w spółkach zależnych;
- zyskała możliwość samodzielnego korzystania z usług zewnętrznych doradców i osiągnęła pełną niezależność w jego doborze.

W zakresie projektowanych regulacji dotyczących prawa holdingowego i sprawnego zarządzania grupą spółek, Projekt proponuje:

- wprowadzenie instytucji oraz definicji „grupy spółek” i „interesu grupy spółek”;
- utworzenie narzędzi zarządzania spółkami zależnymi przez spółkę dominującą oraz ustalenie mechanizmów ochronnych dla interesariuszy;
- możliwość wydawania przez spółkę dominującą wiążących poleceń spółce zależnej należącej do grupy spółek;
- swobodny dostęp spółki dominującej do informacji o spółkach zależnych;
- wzmocnienie niezależności oraz kompetencji rady nadzorczej – wprowadzenie mechanizmów umożliwiających radzie nadzorczej nadzór nad podmiotami kontrolowanymi oraz regularne i bezpośrednie pozyskiwanie istotnych informacji o tych podmiotach.

W przypadku wydania przez spółkę dominującą wiążącego polecenia (w formie pisemnej lub elektronicznej) wobec spółki zależnej, musi ono wskazywać co najmniej:

- na oczekiwane przez spółkę dominującą zachowanie spółki zależnej związane z wykonaniem takiego polecenia;
- „interes grupy spółek” uzasadniający wykonanie przez spółkę zależną polecenia;
- spodziewane korzyści lub szkody spółki zależnej będące następstwem wykonania polecenia;
- przewidywany sposób i czas naprawienia szkody spółki zależnej poniesionej w wyniku zastosowania się do polecenia.

Projekt wprowadza w „grupie spółek” dodatkowy mechanizm *squeeze out*’u, który zakłada, że:

- spółka dominująca może zażądać wykupienia udziałów wspólników lub akcjonariuszy mniejszościowych spółki zależnej, jeśli posiada ona co najmniej 90% kapitału zakładowego spółki zależnej;
- wykup będzie dokonywany po cenie ustalonej przez biegłego wybranego przez walne zgromadzenie lub zgromadzenie wspólników, ewentualnie przez właściwy sąd rejestrowy;
- umowa spółki zależnej może przewidywać, iż prawo wykupienia udziałów albo akcji przysługuje spółce dominującej, która posiada bezpośrednio lub pośrednio pomiędzy 75% a 90% udziału w kapitale zakładowym w spółce zależnej.

Wspólnicy albo akcjonariusze reprezentujący nie więcej niż 10% kapitału zakładowego spółki zależnej należącej do „grupy spółek” będą mogli, jeden raz w każdym roku obrotowym, żądać ich wykupu przez spółkę dominującą posiadającą (bezpośrednio lub pośrednio) ponad 90% udział w kapitale zakładowym spółki zależnej.

Projekt wprowadza również zasadę *Business Judgment Rule*, zgodnie z którą:

- odpowiedzialność członków zarządów i rad nadzorczych za szkodę wyrządzoną spółce wskutek decyzji tych organów ma zostać wyłączona pod warunkiem, że decyzje te były podejmowane w granicach uzasadnionego ryzyka biznesowego w oparciu o odpowiednie do okoliczności informacje;
- należy zbadać czy w toku procesu decyzyjnego, zachowano odpowiednią staranność działania, postępowano lojalnie i w granicach uzasadnionego ryzyka gospodarczego, w tym na podstawie analiz i opinii, które mogły stanowić podstawę danej decyzji.

Proponowane w Projekcie rozwiązania są rewolucyjne na tle dotychczasowych przepisów, a opracowanie ich stanowi odpowiedź na potrzeby praktyki obrotu. Warto zapoznać się ze szczegółami Projektu zanim zawarte w nim przepisy staną się obowiązującym prawem, aby w pełni korzystać w przyszłości z dodatkowych instytucji i mechanizmów, przygotować konieczną dokumentację wewnątrzkorporacyjną, a także ustrzec się potencjalnych ryzyk związanych ze zmianą systemu normatywnego.

W pracach nad Projektem udział brało wielu znakomych specjalistów, w tym gronie znaleźli się również dr Radosław L. Kwaśnicki – Senior Partner w Kancelarii RKKW oraz Karol Maciej Szymański – Wiceprezes Zarządu w Kancelarii RKKW. Obaj są doświadczonymi ekspertami zasiadającymi w radach nadzorczych wielu spółek.

dr Radosław L. Kwaśnicki

Senior Partner, Prezes Zarządu,
radca prawny

radoslaw.kwasnicki@rkkw.pl
+48 22 541 70 80

Karol Maciej Szymański

Wiceprezes Zarządu

karol.szymanski@rkkw.pl
+ 48 22 541 70 80